

riadiť závadný leták ustanoveniam § 14, čís. 2, § 15, čís. 1 zák. na ochr. rep. a kvalifikoval ho v častiach v prvostupňovom rozsudku označených jako prečin podľa § 14, čís. 2, § 15, čís. 1 cit. zák.

Z d ô v o d o v :

Proti rozsudku vrchného súdu podalo vrchné štátne zastupiteľstvo zmätočnú sťažnosť z dôvodu zmätočnosti podľa čís. 1 b) § 385 tr. p. do odsudzujúcej časti rozsudku, pokiaľ vrchný súd aj state závadného letáku, ktoré zakladajú skutkovú podstatu prečinov podľa § 14, čís. 2 a § 15, čís. 1 zák. na ochr. rep., podriadil pod zákonnú skutkovú podstatu prečinu podľa § 14, čís. 1 cit. zák. Generálny prokurátor túto zmätočnú sťažnosť zadržal.

Zmätočná sťažnosť je základná. Obecný mier v smysle § 14, čís. 1 zák. na ochr. rep. bol porušený oným obsahom závadného letáku, v ktorom je prejavovaná snaha vyvolať u iných nepriateľský vzťah a nepriateľské smýšľanie proti štátu pre jeho vznik a proti jeho ústavnej jednotnosti.

Pokiaľ ide o časti závadného letáku, ktoré boli zažalované ako prečin rušenia obecného mieru podľa § 14, čís. 2 zák. na ochr. rep., popudzovali nimi obžalovaní k násilnostiam proti príslušníkom českej národnosti pre ich národnosť. Popudzovanie k násilnostiam proti príslušníkom českej národnosti pre ich národnosť nelze považovať za konzumované poburovaním proti štátu, pretože ku skutkovej podstate prečinu podľa § 14, čís. 1 zák. na ochr. rep. sa popudzovanie k násilnostiam nevyžaduje, toto popudzovanie k násilnostiam je i pri jeho súvislosti s ostatným obsahom závadného letáku samostatné a není kvalifikáciou podľa § 14, čís. 1 zák. na ochr. rep. postihnuté a mimo toho v § 14, čís. 1 zák. na ochr. rep. chránia sa právne statky tam menované, kdežto v § 14, čís. 2 národnostný mier v republike. Preto je samostatná kvalifikácia oprávnená. Tou čiastkou závadného letáku, ktorou sa vyzýva, aby ľudia na celom Slovensku sa ushovorili a prestali platiť dane, je napadnutý iný právny statok, než je uvedený v § 14, čís. 1 zák. na ochr. rep., lebo tento chráni verejný mier v republike a § 15, čís. 1 zák. na ochr. rep. chráni plnenie verejnoprávných povinností uložených zákonom. Nelze preto pre rôznosť právnych statkov, ktoré obsahom letáku boli porušené, mať za to, že prečin podľa § 15, čís. 1 zák. na ochr. rep. bol konzumovaný prečinom podľa § 14, čís. 1 zák. na ochr. rep. Preto vyhovel najvyšší súd zmätočnej sťažnosti vrchného prokurátora, postupoval podľa odst. 1 § 33 por. nov. a uznal na kvalifikáciu závadného letáku aj ako prečinov podľa § 14, čís. 2 a § 15, čís. 1 zák. na ochr. rep.

Čís. 5253.

Povahu zmocnenia v smysle § 14 (5) zák. čís. 108/33 Sb. z. a n. má trestné oznámenie na zodpovedného redaktora periodického časopisu pre prečin pomluvy tlačou, ktoré podal urazený verejný úradník k r a j -

s k é m u s ú d u, a ku ktorému pripojil príkaz svojho nadriadeného úradu, aby na pisateľa závadného článku a na zodpovedného redaktora podal u štátneho zastupiteľstva trestné oznámenie.

(Rozh. zo dňa 19. marca 1935, Zm III 605/34.)

N a j v y š š í s ú d v trestnej veci proti J. K. a spol., obžalovaným z prečinu pomlavy tlačou, na základe verejného pojednávania o zmätočnej sťažnosti vrchného štátneho zastupiteľstva z úradnej moci podľa odst. 1 § 35 por. nov. zrušil rozsudky oboch súdov nižších stolíc v časti týkajúcej sa sprostena obžalovaného J. K. obžaloby pre prečin pomlavy spáchaný na škodu F. D. a uložil krajskému súdu, aby vo zrušenej čiastke znovu jednal a rozhodol; zmätočnú sťažnosť odkázal na toto rozhodnutie.

Z d ô v o d o v :

Pri preskúmaní veci z úradnej moci presvedčil sa najvyšší súd, že nižšie súdy nezistily všetky skutočnosti, od ustálenia ktorých závisí možnosť rozhodnutia vo veci samej.

Nižšie súdy sprostily obžalovaného J. K. obžaloby z dôvodu čís. 4 § 326 tr. p., že chýbí zmocnenie urazeného potrebné podľa § 14, odst. 5 zák. čís. 108/1933 Sb. z. a n., k verejnej žalobe. Názoru tomuto neľze prisvedčiť. Urazený F. D., kancelársky hlavný oficiant okresného súdu v S., podal dňa 25. septembra 1930 u krajského súdu v B. trestné oznámenie proti zodpovednému redaktorovi periodického časopisu »S.« K. S. pre prečin pomlavy tlačou, spáchaný obsahom článku »Pasová aféra na S.«, uverejneného v čís. 189 cit. časopisu z 21. augusta 1930 a pripojil k tomuto oznámeniu príkaz prezídia krajského úradu v B. z 10. septembra 1930, ktorým mu bolo uložené, aby na pisateľa inkriminovaného článku a na zodpovedného redaktora podal ihneď u štátneho zastupiteľstva trestné oznámenie. Krajský úrad potom zaslal dodatočne štátnemu zastupiteľstvu zmocnenie potrebné podľa § 9, čís. 6 zák. čl. XLI:1914 ku stíhaniu menovaných osôb. Trestné oznámenie urazeného bolo krajským súdom postúpené štátnemu zastupiteľstvu, ktoré návrhom došlým 8. novembra 1930 ku krajskému súdu podalo návrh na stíhanie.

Trestnému návrhu urazeného F. D. neľze odopreť povahu zmocnenia v smysle § 14, odst. 5 zák. čís. 108/1933 Sb. z. a n., lebo tým, že urazený pripojil k trestnému návrhu príkaz svojej nadriadenej vrchnosti, ktorým mu bolo uložené, aby ihneď podal u štátneho zastupiteľstva trestné oznámenie proti obžalovaným, prejavil urazený zrejme vôľu, aby verejný žalobca podal podľa vtedy platných predpisov na obžalovaného žalobu, čím vyhovel i predpisu § 14, odst. 5 zák. čís. 108/1933 Sb. z. a n., ktorý žiada, aby urazený verejného žalobcu k podaniu verejnej žaloby zmocnil. Okolnosť, že trestné oznámenie nebolo priamo adresované štátnemu zastupiteľstvu, neodníma trestnému návrhu urazeného povahu zmocnenia v smysle § 14, odst. 5 cit. zákona, pretože trestný návrh obžalovaného podľa ustanovení trestného poriadku musel byť predložený štátnemu zastupiteľstvu. Vychádzajúc s tohoto právneho hľadiska bude

treba zistiť ohľadom včasnosti verejnej žaloby v smysle § 14, odst. 5 a § 17, odst. 1 zák. čís. 108/1933 Sb. z. a n., kedy sa urazený o osobe obžalovaného J. K. ako autora dozvedel, a pri tom uvážiť výpoveď K. S., ktorý pri svojom výsluchu dňa 18. decembra 1930 udal, že autorom inkriminovaného článku je obžalovaný. Ponevác obžalovaný navrhoval o žalovaných skutočnostiach dôkaz pravdy a trestnosť inkriminovaného článku je závislá na tom, jestli sa dokáže, že obžalovaným uvedené skutočnosti sú pravdivé, prípadne, že mohli byť dôvodne považované za pravdivé, treba ďalej zistiť aj skutočnosti potrebné cieľom navrhovaného dôkazu pravdy. Ponevác najvyšší súd okolnosti tieto v dôsledku zásady odst. 3 § 33 por. nov. sám zistiť nemôže, postupoval z úradnej moci podľa odst. 1 § 35 por. nov. a uložil krajskému súdu, aby vo zrušenej časti znova o veci jednal a rozhodol.

Čís. 5254.

Skutkové zistenia pri tvrdenej opilosti. Nestačí poukaz na posudok znalca lekára.

(Rozh. zo dňa 19. marca 1935, Zm IV 68/35.)

Najvyšší súd v trestnej veci proti E. N., obžalovanému z prečinu podľa § 14, čís. 3 zák. na ochr. rep. atď., na základe verejného pojednávania o zmätočnej sťažnosti obžalovaného z úradnej moci podľa odst. 1 § 35 por. nov. zrušil rozsudok vrchného súdu a uložil tomuto súdu, aby znova vo veci jednal a rozhodol; zmätočnú sťažnosť odkázal na toto rozhodnutie.

Dôvody:

Proti rozsudku vrchného súdu podal obžalovaný zmätočnú sťažnosť podľa čís. 1 c) § 385 tr. p.

Pri preskúmaní veci z úradnej moci presvedčil sa najvyšší súd, že nižšie súdy nezistily všetky skutočnosti, od ktorých zistenia závisí možnosť rozhodnúť vo veci samej.

Vrchný súd odsúdil obžalovaného, ktorý sa hájil úplnou opilosťou, pre zažalované trestné činy a uznal ho za tieto činy zodpovedným, lebo podľa odôvodneného dobrozdania znalca dra T. L. nebol obžalovaný v dobe spáchania trestných činov za vinu mu daných v stave nepríčetnosti, ale len v stave opilosti druhého štádia, t. j. v takom duševnom stave, za ktorého vedel, čo smie robiť, a len jeho rozhodovacia schopnosť bola brzdená.

Týmto všeobecným poukazom na znalecké dobrozdanie dra L. nie sú však zistené skutočnosti, rozhodné pre vedomie obžalovaného v dobe spáchania trestných činov o ich obsahu a dosahu. Nedostatočnosť tohto zistenia plynie už z tej skutočnosti, že prvostupňový súd všeobecným poukazom na to isté znalecké dobrozdanie uznal, že obžalovaný bol v dobe spáchania trestných činov následkom požitia alkoholických nápojov v stave nepríčetnosti. Má-li najvyšší súd preskúmať záver, ktorý